

T?hsil Nazirliyinin qeyd olunan??mrind? v? F?aliyy?t Plan?nda qar??ya qoyulmu? v?zif?l?rin icra v?ziyy?tini ara?d?rmaq m?qs?dil?öt?n d?rs ilinin sonunda respublikan?n 34 rayon v??h?ri?hat?edilm?kl? 11 bölg?d? 2500 n?f?rd?n art?q t?hsil i?çisinin i?tirak? il? keçiril?n zona mü?avir?l?rind? yerli t?hsili idar?etm? orqanlar?n?n r?hb?rl?rinin hesabat? dini?nilmi?, eyni zamanda dig?r bölg?l?rd?n toplanm?? aidiyy?ti m?lumatlar?n t?hlili apar?lm??d?r.

M?M?lum olmu?dur ki, yerl?rd? yarad?c? v? t??bbüskar i?l?zmini art?rmaq la t?hsil orqanlar? v?pedaqoji kolkollektiv?rin f?aliyy?tinin ümumi m?qs?d? yön?ldilm?sind? s?f?rb?redici amil? çevrilmi?. Nazirliyin h?min s?n?dl?ri r?rayon (??h?r) t?hsil?öb?l?rinin ?ura iclaslar?nda v?m?kt?b?pedaqoji ?urular?nda geni? müzakir? olunaraq onlar?n mahiyy?ti, qar??da duran h?lli vacib m?s?l?l?r v? gözl?nil?n n?tic?l?r diqq?t? çatd?r?lm??, n?z?rd? tutulmu? h?d?fl?rin realla?d?r?lmas? istiqam?tind? ?m?li t?dbirl?r mü?yy?nl??dirilmi?dir.

H?Hesabatlar v? t?hlill?r göst?rmi?dir ki, yerli t?hsili idar?etm? orqanlar? v? m?kt?b? r?hb?rl?ri?m?k v? icra intizam?n?n yax??la?d?r?lmas?na, ?agird kontingentinin optimalla?-mas?na, m?kt?b?haz?rl?q qruplar?n?n t??kilin?, sinifd?nxaric v? m?kt?bd?nk?nar t?dbirl?rin kütl?viliyin? laz?mi diqq?t yetirmi?, ?agirdl?rin az?rbaycaç?l?q m?fkur?si, milli-m?milli-m?n?vi d?y?rl?r v?t?np?rv?rlik d?ruhunda t?rbiy? olunmalar? v?m?n?viyyata zidd z?r?rlil v?rdi?l?rd?n uzaqla?d?r?lmas?, onlara hüquqi bilikl?rin v?sa?lam h?yat t?rzinin t?bli?i istiqam?tind? maarifl?ndirm? t?dbirl?rinin h?yata keçirilm?si n?zar?td? saxlan?lm??d?r.

Bunlarla yana??, yerl?rd? ?agirdl?rin f?nl?r üzr? t?lim nailiyy?t?l?rinin, burax?l?? imtahanlar? v? ali m?kt?bl?r? ç?q?bulun yekunlar?n?n t?hlil v? müzakir?edilm?si n?tic?etibar? il?pedaqoji kollektiv?rd? t?hsilin keyfiyy?ti il?ba?l? mövcud nöqsan v? çat??mazl?qlar?n daha ayd?n t?s?vvür olunmas?na v? onlar?n aradan qald?r?lmas? üçün sistemli i? mexanizmi mü?yy?nl??dirilm?sini müsb?t t?sir göst?rmi?dir.

Hesabatlar?n n?tic?l?rin? gör?, Nazirliyin ad?ged?n h?min ?mrl?rind? t?sbit edilm? h?d?fl?rin yerin? yetirilm?si G?G?nc?, Sumqayt? ??h?rl?ri v?Astara, Ab?eron, A?da?, Quba, Qusar, Q?b?l?, ??ki, O?uz, Ucar, ??mkir, Qazax, Masall?, C?lilabad rayonlar?nda daha q?na?tb?x? olmu?dur.

Büt?Bütün bunlarla b?rab?r, dinl?nmi? hesabatlar v?apar?lm?? t?hlill?r yerli t?hsili idar?etm? orqanlar?n?n f?aliyy?tind?ki bir s?ra bo?luqlar?, el?c?d? konkret olaraq Nazirliyin h?min ?mrl?rinin nümun?sind? r?hb?r t??kilatlar?n s?n?dl?ri il? i? sah?sind? yol verdikl?ri çat?zmazl?qlar? a?kara ç?xarm??d?r.

Mü?yy?n edilm?dir ki, t?hsil?öb?l?rinin r?hb?rl?rinin bilavasit? h?d?fl?r? yön?lmi? lakonik hesabat haz?rlamaq v? onu elektron vasit?l?rd?n istifad? yolu il? t?qdim etm?k bacar?? laz?mi s?viyy?d? deyildir, auditoriyan?n maraq v? diqq?tini n?z?r? almadan hesabatlar? üzünd?n oxumaq kimi köhn?lmi? v? müasir t?l?bl? uy?unla?mayan t?crüb?d?n h?l? d? k?narla?a bilm?mi?l?r. Hesabatlara mövzuya aid olmayan faktlar?n daxil olunmas?, t?dbirl?rin keçirilm?sind?n ?ld? olunmas? gözl?nil?n n?tic?l?ri mü?yy?n etm?d?n onlar?n sxematik t?svir edilm?si, bir s?ra hallarda göröl?n i?l?rin mahiyy?tc? bir-birini tamamlamamas? v? p?rak?nd? xarakter da??mas? v? dig?r bel? hallar hesabatlar?n t?sir gücünü v? ?h?miyy?tini azaldan c?h?tl?r kimi biruz? verilmi?dir.

H?mçinin m?lum olmu?dur ki, Nazirliyin h?min ?mrl?rind? ir?li-sürülmü? b?zi vacib m?s?l?l?rl?, o cüml?d?n ?a?agirdl?ri davaml? olaraq z?if?n?tic? göst?r?n mü?lliml?rin m?suliy?ti m?s?l?sin? bax?lmas?, ibtidai sinifl?r üzr? pedaqoji kadrlar?n t?rkibinin t?hlil edilm?si v?d?rs saatlar?n?n bölü?dürülm?sind?ki uy?unsuzluqlar?n aradan qald?r?lmas?, istedadl? u?aqlarla i? sisteminin t?kmill??dirilm?si, t?hsilin keyfiyy?tinin, xüsusil? burax?l?? sinifl?ri üzr? imtah imtahan n?tic?l?rinin yax??la?d?r?lmas? il? ?laq?dar ilboyu göröl?c?k i?l?c?n?tic?yönümlü? s?sasda sistemli planla?d?r?lmad?? üçün n?z?rd? tutulan h?d?fl?r? tam nail olunmam??d?r.

F?aliyy?t sah?l?ri üzr? i?l?rin planla?d?r?lmas?nda yol veril?n nöqsanlar? agirdl?rin t?rbiy? olunmas? sisteminin t?kmill??dirilm?si sah?sind? keçiril?n t?dbirl?rd?d? mü?ahid? edilm?dir. Bel? ki, ayr?-ayr? m?kt?bl?rd? t?hsil alanlarda milli-m?n?vi v? b??ri d?y?rl?rin, f?al h?yat mövqeyinin, v?t?np?rv?rlik t?rbiy?sini formalama?na, onlar?n estetik v? hissi-hissi-emosional bacar?qlar?n?n inki?af?na, rölkmizd?r apar?lan sosial-iqtisadi siyas?t v? quruculuq i?l?rinin, Az?rbaycan?n görk?mli ??xsiyy?t?l?ri haqq?nda m?lumatl??q s?viyy?sini art?r?lmas?na yön?lmi? t?dbirl?r icra olunsada, bütün bunlar?n n?tic? bax?m?ndan ?agirdl?rin m?n?viyyat?nda, h?yata bax??lar?nda, ümumi dünyagörü?l?rind? hans? müsb?t d?yi?iklikl?r? s?b?b oldu?u bu sah?d? müvafiq inki?afyönlü t?klif?r haz?rlamaq üçün pedaqoji-psixoloji c?h?td?n öyr?nilib ümumi??dirilm?mi?dir. Eyni zamanda a?kara ç?xar?lan ?sas nöqsanlardan biri d? ondan ibar?tdir ki, aidiyy?ti üzr? h?min t?dbirl?rin sistemli ??kild? t??kilind? heç d? bütün m?kt?bl?rin i?tirak? t?min edilm?mi?dir.

H?H?mçinin n?z?r? al?nmal?d?r ki, haz?rk? dövrün t?l?bl?rinin uy?un olaraq t?lim-t?rbiy? i?l?rinin t??kili v? keyfiyy?tinin getdikc? yax??la?d?r?lmas? il? yana??, ümumt?hsil m?kt?b-l?rind? sa?lam m?n?vi-psixoloji v? t?hlük?siz

fəaliyyət mühitinin yaradılması, təhsil alanların fərdi xüsusiyyətlərini öyrənməklə risk qrupuna daxil olma ehtimalı müəahidə edilən müəyyən edilmiş onlarla pedaqoji-psixoloji-sosioloji aspektdə tədbirlər aparılması, məktəb valideynlərlə rəhbərliyinin bilavasitə əlaqədarlığının qorunması, yerli təhsil idarəetmə orqanları və pedaqoji kollektivlərinin ümumi təhsil müəssisələrinin birlihdəliyi hesab olunmalıdır. Bu məsələlərə Azərbaycan Nazirliyinin "Ümumi təhsil müəssisələrində təlim və tərbiyənin təmin edilməsi üzrə tədbirlər barədə" 2019-cu il 13 may tarixli

(F-260) mərkəzə təqdim olunmalıdır.

Qeyd olunanlara əsasən, yerli təhsil idarəetmə orqanları və ümumi təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

TƏLİM VƏ TƏRBİYƏ:

1. Dini təhsil müəssisələrində təhsil idarəetmə orqanları və ümumi təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

2. Müəssisələrdə təhsil idarəetmə orqanları və ümumi təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

3. Nazirliyin adıgedən həmin mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

4.4. Yerli təhsil idarəetmə orqanları və ümumi təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

4.1. Dərəcəsinin təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

4.2. Təhsil idarəetmə orqanları və ümumi təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

4.3. Ümumi təhsil müəssisələrində təhsil idarəetmə orqanları və ümumi təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

4.4.4. "İnformatika" fənninin maddi-texniki və tədris bazasının təbii və zəruri gücləndirilməsi, Nazirliyin müvafiq kollegiya qərarları, mərkəzi və regional rəhbərliklərin yerli təhsil idarəetmə orqanlarına pedaqoji metodiki köməkliyi təmin etməsi 2019-2020-ci dərəcəsinin prioritet fəaliyyət istiqamətini müəyyən etməsi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi haqqında sənəd"nin 13.5-ci bəndini rəhbər tutaraq

4.5. Dörs ilinin birinci yarım ilinin sonunda V/v? VI sinif? ağırd?rinin t?dris dili, xarici dil v? riyaziyyat f?nl?ri üzr? bilik v? bacar?qlar?n?n monitorinqinin apar?lmas?, n?tic?l?r? gör? ibtidai sinif mü?lliml?rinin i?inin qiym?tl?ndirilm?si, e?el?c?d?bu?f?nl?rd?n z?if göst?ricil?r?n malik? ağırd?rin t?lim nailiyy?tl?rinin yax??la?d?r?lmas? il?ba?l? davaml? t?dbirl?ri?hat? ed?n s?m?r?li i? sisteminin yarad?lmas?;

4.6.4.6?IT?lim-t?rbiy?o prosesind? diaqnostik v? formativ qiym?tl?ndirm?nin imkanlar?ndan s?m?r?li istifad? sah?sind? mü?lliml?rin s?ri?t?liliyinin art?r?lmas? üçün öyr?dici v? t??kilati-metodik t?dbirl?rin (seminar, d?yirmi masa, t?qdimatlar v? s) keçirilm?si, bu sah?d? f?rql?n?n mü?lliml?rin t?crüb?sinin t?bli? edilm?si.

4.7.1?M?kt?bl?rd? diaqnostik qiym?tl?ndirm?nin n?tic?l?ri?sas?nda “?stedad?lar?m?z? tan?yaq” layih?sinin ke?çirilm?si v? h?r bir u?aqda mövcud olan istedad potensial?n?n üz?ç?xar?lmas?i qiym?tl?ndirilm?si v? davaml? inki?af?na ??rait yarad?lmas?;

4.8.4.8a? ağırd?rd?t?dqiqatç?l?q bacar???n?n formalad?r?lmas? il?ba?l?lonlar?n?ara?d?rma? t?l?b?ed?n layih?l?r?c?lb olunmas? istiqam?tind? t?dbirl?rin (b?dii?s?r?l?rin t?hlili?sas?nda müst?qil r?y v? mülahiz?l?ri?hat? ed?ed?n referatlar?n haz?rlanmas? fiziki, kimy?vi v? bioloji hadis?l?r üzr? t?crüb?l?rin apar?lmas? v? n?tic?l?rin ümüml?ndirilm?si, bölg?nin t?bi?tinin, tarixi-m?d?ni abid?l?rinin öyr?nilm?si v? d?y?r?ndirilm?si v? s.) h?yata keçirilm?si.

4.9. ?ağırd?rin tibbi müayin?d?n v? icbari dispanzerizasiyadan keçirilm?sini münt?z?m n?zar?t edilm?si;

4.10.4.10?Psixoloji, hissi-emosional v?ziyy?tini? gör?, risk qrupuna daxil edilm?ehtimal? olan? ağırd?rin mü?yy?nl?dirilm?si, onlar?n h?r biri üçün f?rdi pedaqoji-psixoloji b?rpa plan?n?n haz?rlan?b valideynl?rin i?tirak? il? h?yata keçirilm?si;

4.11.1?M?kt?bl?rd? valideynl?r üçün u?aq?lar?n ya?p, psixoloji v? fizioloji xüsusiyy?tl?rin? dair maarif?ndirm? t?t?dbirl?rinin t??kili valideynl?rin m?kt?b?h?yat?nda övladlar?n n?it?lim-t?rbiy?sind? yax?nda i?tirak?n?n t?min edilm?si v? m?kt?b-icma münasib?tl?rinin inki?af etdirilm?si.

4.12. Ümumi t?hsill?ba?l? dövl?t s?n?dl?rinin, hüquqi normativ aktlar?n, T?hsil Nazirliyinin kollegiya q?rarlar?, ?mr v? s?r?ncamlar?nda ir?li sürül?n v?zif?l?rin t?hsil?öb?l?rinin (idar?l?rin) m?kda?lar?, ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin pedaqoji kollektivl?ri t?r?find?n h?rt?r?fli öyr?nilm?sini t?min edilm?si.

5. 5.1?Ümumi v?m?kt?b?q?d?r t?hsil?öb?si (Ayd?n?hm?dov), T?hsilin inki?af?oproqramlar?öb?si (Emin ?mrullayev), T?hsil ??çil?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutu (V?fa Yaqublu) z?ruri ehtiyac? n?z?r? alaraq, yerl?rd? f?nn kurikulumlar? v? qiym?tl?ndirm? növ?l?rinin t?biiqi, t?dris materiallar?n?n planlad?r?lmas? üzr? mü?lliml?rin haz?rl?q s?v?s?viyy?sinin t?kmill??dirilm?sini köm?klik göst?rilm?si üçün “Öyr?d?nl?rin öyr?d?ni?üsulua?sas?nda t?limçil?r qrupunun formalad?r?lmas? bar?d? 1 ay müdd?tind? t?klif?r haz?rlay?b r?hb?rliy? t?qdim etsinl?r.

6. Ümum t?hsil m?kt?bl?rind? 2019-2020-ci dörs ilinin ilk m?????l?si ibtidai sinif?rd? “?dman v? sa?laml?q”, V-IX sinif?rd? “Mütali?n m?n?vi z?nginliy? apar?n yol”, X-XI sinif?rd? “Az?rbaycan inki?af?yollar?nda” mövzular?na h?s?r olsun.

7.1. Bak? ??h?ri üzr? T?hsil?dar?sin?, G?nc? ??h?r T?hsil?dar?sin?, rayon (??h?) t?hsil?öb?l?rin?, T?hsil Nazirliyinin birba?a tabeliyind?ki ümumi t?hsil mü?ssis?l?rin? tap??r?ls?n ki:

7.1.1. Bu ?mrin m?qs?d?v? mahiyy?tinin t?hsil?uralar?v?pedaqoji?ural iclaslar?nda pedaqoji kollektivl?r? çatd?çatd?r?lmas?n?v? mü?yy?n olunmu?v?zif?l?rin yerin? yetirilm?si istiqam?tind? m?qs?dyönlü i? mexanizmi yarad?lmas?n? t?min etsinl?r;

7.2. Müvafiq mövzular üzr? ilk dörs m?????l?rinin s?m?r?li keçirilm?si üçün z?ruri t??kilati i?l?ri vaxt?nda ba?a çatd?r?ls?nlar v? bu dörs l?rd? ictimaiyy?tini nümay?nd?l?rinin, müharib? i?tirakç?lar?, m?k veteranlar? v? sabiq m?zunlar?n i?tirak?n? n?z?rd? tutsunlar;

7.3. ?mrin icras? il? ?laq?dar 2019-cu ilin dekabr, 2020-ci ilin may ay?nda t?sdiqedici s?n?dl?r?lav? olunmaqla Nazirliy? aray?? gönd?rsinl?r.

---

8. "İnformasiya bələdiyyəsi" (Elnur Məmmədov) tərəfindən "Azərbaycan müəllimi" qəzetində dərc olunması və Nazirliyin internet saytında yerləşdirilməsini təmin etsin.

9. Tərəfindən icrasına nəzarət nazir müavini Mehəbbət Vəliyevaya həvalə olunsun.

Ceyhun BAYRAMOV,

avqust 2019-cu il